

STALO SE

■ **Stát chce na zmírnění energetické krize využít dividendy** z energetické společnosti ČEZ, které budou vyplaceny za letošní rok. Řekl to ministr financí Zbyněk Stanjura. Vyloučil ale, že by vláda pro některá odvětví zavedla sektorovou daň.

■ **Přes 101 000 ukrajinských občanů**, kteří do České republiky uprchli před ruskou agresí, si již u nás našlo práci. Vyplývá to z informací Úřadu práce ČR. Většinou se jedná o dlouhodobě neobsazená místa. Od začátku války v Česku získalo víza přes 400 tisíc Ukrajinců.

■ **Národní divadlo v Praze zvýší ceny vstupenek.** Ceny činoherních představení i opery plošně zdraží asi o 15 procent, u baletu se navýší o stejnou částku u vybraných inscenací. Hlavním důvodem jsou rostoucí ceny energií, divadlo odhaduje, že letos za ně zaplatí asi o 50 milionů více než loni.

Téměř čtvrt milionu Čechů nemá na základní životní potřeby

Prudké zdražování v posledních měsících nejvíce pocítují domácnosti s nízkými příjmy. Podle nejnovějšího výzkumu projektu Neviditelní se zhoršila finanční situace u 81 procent nízkopříjmových Čechů, tedy více než 930 tisíc lidí.

V nízkopříjmových domácnostech žije v současné době v Česku skoro 1, 2 milionu lidí. Tyto domácnosti špatně reagují na neočekávané výdaje. To se projevuje zejména v posledním roce, kdy výrazně zdražily především potraviny, energie a některé služby. Z výzkumu pro projekt Neviditelní, který mimo jiné upozorňuje na problémy lidí s nízkými příjmy, vyplynulo, že 11 % nízkopříjmových Čechů nezvládne zaplatit běžné výdaje, dalších 9 % to dokáže jen s použitím úspor. Skoro čtvrt milionu lidí tak nemá na základní životní potřeby. Pokud současná míra inflace neklesne, může být ohroženo dalších více než 300 tisíc lidí.

„Bohužel tito lidé nemají moc možností, jak se zdražování bránit. Mohou si ke své práci přibrat například brigádu nebo si zvyšovat

„Nízkopříjmové domácnosti mohou spoléhat pouze na solidaritu rodinných příslušníků, nebo aktivně začít využívat sociálních dávek.“

Aleš Rod, ředitel Centra ekonomických a tržních analýz

vat svoji kvalifikaci. Toto však mohou lehce říci od stolu, ale člověku, který přišel ze směny v továrně, to budou těžko vysvětlovat. Nízkopříjmové domácnosti mohou spoléhat pouze na solidaritu rodinných příslušníků, nebo aktivně začít využívat sociálních dávek,“ říká ekonom Aleš Rod, ředitel Centra ekonomických

a tržních analýz (CETA). Právě CETA, společnost Provident Financial a Spotřebitelské fórum společně stojí za projektem Neviditelní.

Průzkum dále konstatuje, že téměř 70 % nízkopříjmových domácností si nevede přehled o svých příjmech a výdajích. I když takové domácnosti přímo nehladoví a zvládají zaplatit energie a nájemné, už například nemohou financovat dětem kroužky, školy v přírodě a jiné aktivity. Děti z nízkopříjmových rodin jsou pak často vyčleňovány z kolektivů. „Zabránit vyčleňování je základní podmínkou toho, aby v Česku nevyrostala další generace Neviditelných. Toto řešení je pro stát v současné chvíli mnohem jednodušší než jakákoliv budoucí opatření, která budou mnohem nákladnější,“ konstatují autoři průzkumu. ■

MŮŽE SE HODIT

Lukáš Kovanda
hlavní ekonom Trinity Bank

? **Některé ratingové agentury nedávno zhoršily výhled dluhu ČR. Co to znamená pro českou ekonomiku?**

Radim Štola, Brno

Agentura Moody's minulý týden zhoršila ratingový výhled dluhu České republiky, ze „stabilního“ na „negativní“. Samotný rating však nadále ponechává na stávající úrovni „Aa3“. V poměrně krátkém

sledu tak Česku zhoršila ratingový výhled druhá ze tří světově významných ratingových agentur. Počátkem letošního května tak učinila agentura Fitch Ratings. Jedná se o závažné varování, že je třeba začít zásadně ozdravovat veřejné finance. Ty jsou nyní podle Moody's zranitelné kvůli riziku vzniku vleklých a závažných výpadků v dodávkách plynu z Ruska, které mohou vést k uvrhnutí české

ekonomiky do hluboké recese. Ta by zásadně zhoršila rozpočtové ukazatele ČR a celkové zadlužení země. Obě hodnocení lze chápat jako „poslední varování“ Fialové vlády. Česku totiž poprvé od listopadu 1998 vážně hrozí samotné zhoršení ratingu, a tedy citelné prodražení dluhu. Ale už zhoršení výhledu znamená, že Česko si na mezinárodních trzích bude muset půjčovat za vyšší úrok.